

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z 20 lipca 2022 r., znak: (...), (...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. utrzymał w mocy orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. z 11 maja 2022r., którym ustalono, że O. D. jest osobą o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z powodu schorzeń oznaczonych symbolami (...) oraz (...). Organ stwierdził, że wnoszący odwołanie wymaga pomocy innych osób w celu uczestnictwa w różnych sferach życia oraz że jest zdolny do pracy w warunkach pracy chronionej. Dokonując oceny stopnia nasilenia trudności skład orzekający w oparciu o akta sprawy stwierdził, że O. D. jest osobą o naruszonej sprawności organizmu, i wymaga wsparcia w leczeniu, farmakoterapii, pomocy w czynnościach samoobsługowych i gospodarstwie domowym. Niemniej jednak nie jest osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji, wymagającą konieczności opieki, tj. całkowicie zależną od otoczenia, którą należy pielęgnować w zakresie higieny osobistej, komunikować się z innymi w jej imieniu czy wykonywać "za" wszystkie czynności domowe i dotyczące pełnienia ról społecznych. Ponadto, skład orzekający stwierdził, że wnoszący odwołanie nie spełnia przesłanek z art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z 20.06 Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Z 2021 r. poz. 450 ze zm.), mimo, że jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym z powodu schorzeń oznaczonych symbolem, które dają możliwość ubiegania się o kartę parkingową, to nie ma ograniczeń w samodzielnym poruszaniu się na poziomie „znacznym” w porównaniu do osób pełną sprawnością.

O. D. wniósł odwołanie od tego orzeczenia domagając się, po ostatecznym sprecyzowaniu żądań, uznania go za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym do 31 sierpnia 2022 r. z powodu schorzeń oznaczonych symbolami (...) oraz (...).

Odwołujący wskazał, że jest osobą niewidomą, a dodatkowo choruje na nieuleczalne zakażenie wirusem(...)i (...). W konsekwencji, ma stale obniżony poziom odporności organizmu na inne zachorowania, zmiany w strukturalne w mózgu, przez które zmaga się problemami z koncentracją i zdolnościami poznawczymi. Utrata wzroku w wieku 50 lat całkowicie uniemożliwiła mu pracę zawodową, a także zaspokajanie swoich potrzeb życiowych i sprawiła, że jest zależny niemalże całkowicie od pomocy swojej żony O. D.. Wnoszący odwołanie argumentował, że w szczególności potrzebuje stałej pomocy swojej żony przy przemieszczaniu się w szczególności w nieznanymi miejscach, utrzymaniu higieny osobistej, komunikacji społecznej z innymi ludźmi, przygotowywaniu posiłków, a także potrzebuje pomocy w ich spożyciu. O. D. wskazał, że problemy z poruszaniem się, co wynika z dezorientacji w terenie oraz niemożliwości obserwowania otoczenia, w szczególności ludzi, samochodów i obiektów. Problem z poruszaniem się ma szczególnie w obcych miejscach, gdzie wcześniej nie przebywał, dlatego też potrzebuje w tych miejscach pomocy osób trzecich, aby nie spowodować zagrożenia dla siebie lub innych.

W odpowiedzi na odwołanie (...) Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w S. wskazał, że nie znalazł podstaw do zmiany lub uchylecia decyzji i wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że zaskarżone orzeczenie zostało wydane zgodnie ze stanem faktycznym. W uzasadnieniu stanowiska organ rentowy przedstawił argumentację analogiczną do zaprezentowanej w zaskarżonym orzeczeniu.

Pismem z 2 lutego 2024 r. wnoszący odwołanie zmodyfikował żądanie objęte odwołaniem, domagając się uznania go za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym na stałe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

O. D., urodzony (...), ma obecnie (...)lata. Aktualnie nie jest aktywny zawodowo.

Niesporne , nadto dowód: wniosek o wydanie orzeczenia – k. 20-20v., ocena zawodowa – k. 30-30v. akt organu.

Orzeczeniem z 24 sierpnia 2022 r. lekarza orzecznika Z. D. został uznany za niezdolnego do samodzielnej egzystencji od 31 sierpnia 2023 r.

Niesporne , nadto dowód: orzeczenie lekarza orzecznika ZUS – k.8.

O. D. jest zakażony wirusem (...). Zakażenie wykryto 4 czerwca 2020 r. U wnoszącego odwołanie rozpoznano zespół nabytego niedoboru odporności wywołany wirusem (...) Aktualnie O. D. jest w trakcie leczenia antywirusowego. Pozostaje pod stałą kontrolą w Poradni (...). Uskarża się na obustronną utratę wzroku, bóle głowy w okolicy potylicznej oraz prawego podżebrza, ogólne osłabienie, utratę wagi, zaburzenia snu. W badaniach obrazowania mózgowia u odwołującego odnotowuje się zaawansowane zmiany korowo-podkorowe płatów potylicznych i tylnych, martwicę blaszkową. Z powodu wymienionych schorzeń, które mają charakter nieodwracalny i progresywnie niekorzystny, O. D. jest osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym na stałe.

Dowód : dokumentacja medyczna – k. 32-142,146 (koperta), dokumentacja medyczna zgromadzona w aktach organu, opinia biegłego sądowego z zakresu chorób wewnętrznych J. S. – k. 147-149 wraz z opinią uzupełniającą – k. 189.

O. D. jest niewidomy. Całkowita ślepotą obuoczną korową jest skutkiem wirusowego uszkodzenia kory mózgowej w płatach potylicznych (kora wzrokowa) oraz w płatach ciemieniowych i skroniowych, czyli w przebiegu drogi wzrokowej i pasma wzrokowego po obu stronach. Powyższe powoduje, że O. D. jest osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym na stałe. Ze względu na obuoczną ślepotę odwołujący ma znaczne trudności w samodzielnym poruszaniu się.

Dowód: dokumentacja medyczna – k. 32-142,146 (koperta), dokumentacja medyczna zgromadzona w aktach organu, opinia biegłej sądowej z zakresu chorób oczu D. P. – k. 167-168.

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Na materiał dowodowy w niniejszej sprawie złożyła się dokumentacja medyczna odwołującego się, w tym również dokumentacja medyczna zawarta w aktach sprawy oraz w aktach organu, której prawdziwości i rzetelności żadna ze stron nie kwestionowała.

Orzekanie o stopniu niepełnosprawności jest regulowane przez ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 100) oraz rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. z 2021 r. poz. 857).

Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych rozróżnić można trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki.

Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji (art. 4 ust. 1 ustawy).

Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (art. 4 ust. 2 ustawy).

Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację (art. 4 ust. 4 ustawy).

Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról

społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne (art. 4 ust. 3 ustawy).

Standardy w zakresie kwalifikowania do poszczególnych stopni niepełnosprawności uregulowane zostały w przywołanym rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Wyżej wymienione rozporządzenie precyzuje pojęcia użyte przez ustawodawcę, i tak w zakresie kwalifikowania do znacznego stopnia niepełnosprawności, niezdolność do pracy oznacza całkowitą niezdolność do pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu (§ 29 ust. 1 pkt 1), konieczność sprawowania opieki - całkowitą zależność od otoczenia polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem (§ 29 ust. 1 pkt 2), konieczność udzielania pomocy, w tym pomocy w pełnieniu ról społecznych - zależność od otoczenia wymagającą wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych (§ 29 ust. 1 pkt 3). Natomiast w zakresie kwalifikowania do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności czasowa pomoc w pełnieniu ról społecznych oznacza konieczność udzielania pomocy (zależność osoby od otoczenia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych) w okresach wynikających ze stanu zdrowia (§ 30 ust. 1 pkt 1), a częściowa pomoc w pełnieniu ról społecznych oznacza wystąpienie co najmniej jednej okoliczności wskazanej powyżej (§ 30 ust. 1 pkt 2).

W myśl zaś art. 6b ust. 3 pkt 9 przywołanej ustawy w orzeczeniu powiatowego zespołu, poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, powinny być zawarte wskazania dotyczące w szczególności spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1047) przy czym w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności spełnienie tych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu), 10-N (choroba neurologiczna) lub 07-S (choroby układu oddechowego i krążenia). Ponadto, zgodnie z art. 8 ust. 3a pkt 1 z dnia 20 czerwca 1997 roku ustawy - Prawo o ruchu drogowym kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się.

Przy zastosowaniu powyższych zasad, zdaniem Sądu, należało przyjąć, że zaskarżone orzeczenie (...) Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności nie odpowiadało prawu. W sprawie bezspornym pozostawały rozpoznane u odwołującego schorzenia, stanowiące podstawę do orzekania o stopniu niepełnosprawności. W rozpoznawanej sprawie osią sporu pozostawał stopień niepełnosprawności wnoszącego odwołanie. O. D. kwestionował zaliczenie go przez Zespoły do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności domagając się orzeczenia znacznego stopnia niepełnosprawności i argumentując, że stan zdrowia czyni go zależnym od pomocy żony i uniemożliwiła mu pracę zawodową, a także zaspokajanie swoich potrzeb życiowych.

W celu zweryfikowania stanowisk stron koniecznym był zasięgnięcie wiadomości specjalnych z zakresu medycyny. Sąd w tym celu dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu chorób wewnętrznych oraz chorób oczu, co odpowiadało udokumentowanym schorzeniom odwołującego.

Poddawszy analizie dostępną dokumentację medyczną odwołującego, po przeprowadzeniu bezpośredniego badania strony, biegły z zakresu chorób wewnętrznych stanął na stanowisku, że ślepotą korowa na tle zapalenia mózgu, posiadająca charakter nieodwracalny, w przebiegu zapalenia mózgu, u chorego z nabytym niedoborem odporności, wywołanym wirusem (...), daje podstawę do uznania wnioskodawcy za całkowicie niezdolnego do pracy i niezdolnego do samodzielnej egzystencji. Z tego powodu, zdaniem biegłego ubezpieczony jest niepełnosprawny w stopniu znacznym na stałe. Tożsame wnioski płynęły z opinii sporządzonej na zlecenie Sądu przez biegłą sądową z zakresu

chorób oczu. Biegła sądowa również w sposób jednoznaczny wskazała, że całkowita ślepotą obuoczną korowa czyni odwołującego niepełnosprawnym w stopniu znacznym. Nadto, obecne możliwości terapeutyczne wykluczają powrót funkcji kory mózgowej, co nakazuje uznać, że niepełnosprawność ta ma charakter trwały. Jednocześnie biegła wskazała, że odwołujący się spełnia przesłanki ustawy Prawo o ruchu drogowym w zakresie uzyskania karty parkingowej. Ze względu na obuoczną ślepotę ma znaczne trudności w samodzielnym poruszaniu się.

Do tak sformułowanych spostrzeżeń powołanych w sprawie biegłych, żadna ze stron nie wносиła zastrzeżeń i zarzutów. W konsekwencji, Sąd, zgodnie z zapowiedzianym rygiorem przyjął, że zarówno odwołujący jak i organ zgadzają się z wnioskami opinii.

W ocenie Sądu, opinie sporządzone na potrzeby niniejszego postępowania przez biegłych z zakresu chorób wewnętrznych i chorób oczu charakteryzują się zrozumiałością i brakiem wewnętrznych sprzeczności, jak również wnikliwością w zakresie rozpoznania dolegliwości strony odwołującej. W rezultacie, całokształt przedstawionych wniosków odpowiadał na zadane przez Sąd pytania i zawierał logiczny wywód oparty o wszechstronną analizę zgromadzonej dokumentacji medycznej. Biegli w sposób przekonujący uzasadnili swoje stanowisko odnosząc się do obowiązujących przepisów stanowiących podstawę orzekania o stopniach niepełnosprawności oraz wskazując przesłanki medyczne, które legły u podstaw dokonanej przez niego oceny. Całokształt wniosków opinii odpowiadał przede wszystkim zgromadzonej dokumentacji medycznej.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i rozważania, Sąd uznał O. D. za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym na stałe, ustalając jednocześnie, że ubezpieczony spełnia przesłanki określone w art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym i na podstawie art. 477 (14) § 2 k.p.c., orzekł jak w punkcie pierwszym wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. W myśl art. 98 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W niniejszej sprawie wnoszący odwołanie był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika – adwokata, którego minimalne wynagrodzenie, w związku z przedmiotem sprawy – wynosiło 180 zł – w myśl § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1964) i taką też kwotę zasądzone od powoda na rzecz odwołującego w punkcie II wyroku. O żądaniu odsetkowym od kosztów procesu orzeczono w myśl art. 98 § 1¹ k.p.c., zgodnie z którym od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas od uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzone do dnia zapłaty.

Sędzia Joanna Szyjewska – Bagińska

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)

Sędzia Joanna Szyjewska – Bagińska